

vonnis

RECHTBANK AMSTERDAM

Afdeling privaatrecht

zaaknummer / rolnummer: C/13/632572 / HA ZA 17-723

Vonnis van 25 juli 2018

in de zaak van

PATRICIA ANGLAIA MARGARETH PAAIJ,
wonende te Lijnden,
eiseres,
advocaat mr. J.F. Langelaar te Leiden,

tegen

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
GS MEDIA B.V.,
gevestigd te Amsterdam,
gedaagde,
advocaat mr. J.P. van den Brink te Amsterdam,
2. **MICHEL VELLEMA**,
thans zonder vaste woon- of verblijfplaats,
gedaagde,
advocaat mr. W.G. Westerman te Beverwijk,
3. **MARCUS REMKO BUREMA**,
wonende te [REDACTED]
gedaagde,
advocaat mr. J.P. van den Brink te Amsterdam,
4. **FRANK ANTONIUS TIESKENS**,
wonende te Amsterdam,
gedaagde,
advocaat mr. J.P. van den Brink te Amsterdam.

Eiseres zal hierna Paaij worden genoemd, gedaagde sub 1 GS Media, gedaagde sub 2 Vellema, gedaagde sub 3 Burema en gedaagde sub 4 Tieskens. Gedaagden sub 1, 3 en 4 gezamenlijk zullen GS Media c.s. (in vrouwelijk enkelvoud) worden genoemd.

1. De procedure

- 1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:
 - de dagvaarding van 7 juli 2017, met producties,
 - de conclusie van antwoord, met producties, van de zijde van Vellema,
 - de conclusie van antwoord, met producties, van de zijde van GS Media c.s.,
 - het tussenvonnis van 21 februari 2018 waarbij een comparitie van partijen is gelast,

-
- de akte overlegging producties 1 tot en met 11 van de zijde van Paaij,
 - de akte overlegging producties 40 tot en met 61 van de zijde van GSMedia c.s.,
 - de rolbeslissing, ge-e-maïld aan partijen op 23 mei 2018, met de daarin genoemde schriftelijke en mondelinge reacties van partijen, waarin is medegedeeld dat het verzoek van Paaij om de mondelinge behandeling met gesloten deuren te houden wordt afgewezen,
 - de comparitie van partijen gehouden op 28 mei 2018 – toch deels met gesloten deuren – en het daarvan opgemaakte proces-verbaal,
 - de e-mails van 13 juni 2018 van partijen met opmerkingen op het proces-verbaal.

1.2. Ter comparitie van partijen is partijen met hun instemming nog twee weken de tijd gegeven om de zaak te schikken. Voor het geval dat niet mocht lukken (welk geval zich heeft voorgedaan), is reeds bij gelegenheid van die zitting het vonnis op heden bepaald.

2. De feiten

- 2.1. Paaij (artiestennaam: Patricia Paay) is sinds 1966 bekend als zangeres en televisiepersoonlijkheid.
- 2.2. Vellema maakt gebruik van de internetdienst Twitter en heeft een openbaar account op dat platform onder de naam EendevangerNL of EendenvangerNL (hierna aangeduid met Eende(n)vangerNL).
- 2.3. GS Media exploiteert – onder meer – de website GeenStijl.nl, een website/weblog waarop nieuwsfeiten, onthullingen en meningen worden uitgewisseld. Bezoekers, “reaguurders”, kunnen reacties plaatsen bij door de redactie geplaatste items en doen dat ook in grote getale. GeenStijl.nl wordt dagelijks door ongeveer 230.000 mensen bezocht en behoort naar eigen zeggen tot de top tien van best bezochte actualiteitensites van Nederland.
- 2.4. Burema is hoofdredacteur van GeenStijl.nl, Tieskens redacteur.
- 2.5. Op 6 februari 2017 is op de website van De Telegraaf, door misdaadjournalist John van den Heuvel (die daartoe door Paaij was benaderd), melding gemaakt van het zonder Paaij’s toestemming in omloop zijn van seksueel getinte foto’s en filmpjes waarop/waarin zij te zien zou zijn. ‘s Avonds is daaraan ook in het televisieprogramma RTL Boulevard aandacht besteed, in aanwezigheid van John van den Heuvel. Die heeft daarbij opgemerkt dat openbaarmaking en/of verdere verspreiding van het materiaal een onrechtmatige daad jegens Paaij en een strafbaar feit zouden opleveren.
- 2.6. Een dag later is in het programma RTL Boulevard wederom aandacht hieraan besteed. Naar voren kwam dat de beelden al een tijdje via WhatsApp werden verspreid.
- 2.7. De volgende dag (8 februari 2017) heeft de advocaat van Paaij in een interview met De Telegraaf gezegd dat Paaij met het beeldmateriaal wordt gechanteerd en dat de beelden mogelijk niet Paaij zouden bevatten maar “gephotoshopt” zouden zijn.
- 2.8. Op 9 februari 2017 is één van de films op verschillende internetsites gepubliceerd (de websites). Diezelfde dag is (praten over) die film “trending topic” geworden op Twitter. Vellema heeft op 13.47 uur die dag een film op zijn account Eende(n)vangerNL geplaatst

onder de vermelding (hashtag) “#Paay”. Het bericht bevat een plaatje van Paaij in het begin van de film, waarop zij naakt te zien is met een penis in haar hand. Door op het plaatje te klikken/tikken wordt het filmpje afgespeeld. Daarin wordt Paaij door de maker van het filmpje in haar mond geplast.

2.9. GeenStijl.nl heeft op diezelfde dag om 13.57 een item op haar website gepubliceerd, geschreven door Tieskens, met de tekst:

“NSFW. BOVEN WATER GEKOMEN. PLASSEKSVIDEO PAAY

(...)

Opgedoken op twitternet. U wilt het niet zien, wij willen het niet zien. U kijkt toch. Dit is internet, ongefilterd en een tikkeltje zout. Of het Paay is, weten wij niet zeker want bekende mensen nadoen kunnen zo nogal goed in de porno-industrie. Verder zeiken als te doen gebruikelijk in de comments.”

Daarbij is een link geplaatst naar het Twitteraccount Eende(n)vangerNL. Een still uit de film waarop Paaij duidelijk waarneembaar is, is daarbij zichtbaar geworden op de website GeenStijl.nl. Het betreft een zogenaemde “embedded hyperlink”: er wordt verwezen naar een uiting die elders op het internet te vinden is, maar waarvan de inhoud wordt ingesloten op de website van degene die de embedded hyperlink plaatst. Die inhoud (in dit geval: het filmpje) is aldus zichtbaar op de website van laatstgenoemde, maar komt bij afspelen niet van diens server maar van de server van de “bronwebsite”.

2.10. Na 1 uur en 27 minuten heeft GeenStijl.nl de embedded hyperlink naar de tweet van Eende(n)vangerNL van haar website verwijderd (zij was daartoe op dat moment nog niet gesommeerd), en vervangen door een link naar Google.nl met als tip te zoeken op “#Paay”.

2.11. In de Nederlandse media is de kwestie van het plaatsen van de film uitgebreid onder de aandacht van het publiek gebracht. Daarnaast heeft op verschillende sociale media platformen discussie door gebruikers plaatsgevonden over de inhoud van het filmpje, de persoon Paaij en over de rechtmatigheid of noodzaak van het verspreiden van het filmpje.

3. Het geschil

- 3.1. Paaij vordert, bij vonnis voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, samengevat:
- I. te verklaren voor recht dat GSMedia c.s. en Vellema onrechtmatig jegens haar hebben gehandeld,
 - II. Vellema en GSMedia c.s. te gebieden de inhoud van alle “publicaties omtrent het beeldmateriaal”, inclusief commentaren, op straffe van verbeurte van een dwangsom te verwijderen,
 - III. Vellema en GSMedia c.s. te verbieden om “het beeldmateriaal” nu en in de toekomst openbaar te maken en/of anderszins online beschikbaar te stellen, op straffe van verbeurte van een dwangsom,

-
- IV. hoofdelijke veroordeling van GSMedia c.s. en Vellema tot het betalen van een schadevergoeding van € 450.000,-, dan wel een schadevergoeding op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet,
 - V. Vellema en GSMedia c.s. hoofdelijk te veroordelen in de buitengerechtelijke kosten van € 4.025,-,
 - VI. hoofdelijke veroordeling van GSMedia c.s. en Vellema in de proceskosten, de werkelijke advocaatkosten daaronder begrepen, althans de advocaatkosten volgens het liquidatietarief.

3.2. Paaij stelt daartoe – kort gezegd – dat de film zonder haar toestemming is gepubliceerd op Twitter en GeenStijl.nl. De film is bedoeld voor privégebruik. Het is onbekend hoe de film van haar smartphone in het bezit van anderen is gekomen. Vanaf het moment dat Paaij heeft ontdekt dat de film is verspreid, is haar leven op zijn kop gezet. Ook haar man en dochter worden geconfronteerd met de film van hun echtgenote en moeder. Het leed is niet te overzien. De daardoor ontstane schade bestaat uit € 200.000,- aan materiële schade en € 250.000,- aan immateriële schade. De materiële schade betreft een zevental mogelijke opdrachten die niet zijn doorgegaan. De gemiddelde waarde van een opdracht voor Paaij bedraagt € 20.000,-. De immateriële schade betreft het leed dat haar en haar gezin is aangedaan. Paaij volgt therapie om met dat leed overweg te kunnen. Het feit dat zij constant en continue wordt herinnerd aan het bestaan van de film, dat die film door iedereen is gezien, dat die film beschikbaar is gemaakt voor een heel groot publiek, heeft een grote impact op haar geestelijke gezondheid, aldus steeds Paaij.

3.3. Vellema en GSMedia c.s. hebben ieder afzonderlijk verweer gevoerd, dat hierna voor zover hier van belang bij de beoordeling nader aan de orde zal komen.

4. De beoordeling

4.1. Het gaat in deze zaak om een botsing tussen enerzijds het grondrecht van vrijheid van meningsuiting dat GSMedia c.s. en Vellema toekomt, als geregeld in artikel 10 lid 1 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM), en anderzijds het wettelijk verankerde belang van Paaij bij bescherming van haar eer, goede naam en reputatie en de door artikel 8 EVRM beschermde rechten ten aanzien van haar persoonlijke levenssfeer. Bij de beantwoording van de vraag welk recht – het recht op vrije meningsuiting of het recht ter bescherming van eer, goede naam en reputatie – in dit geval zwaarder weegt, moeten de wederzijdse belangen worden afgewogen, met inachtneming van alle ter zake dienende omstandigheden van het geval. Deze vraag is ook aldus door Paaij aan de rechtbank voorgelegd en vormt de kern van dit geschil.

4.2. Toewijzing van (een deel van) de vorderingen van Paaij zou een beperking inhouden van het voormelde grondrecht van vrijheid van meningsuiting van Vellema en GSMedia c.s. Dit is slechts mogelijk indien dit bij de wet is voorzien en noodzakelijk is in een democratische samenleving, bijvoorbeeld ter bescherming van de goede naam en de rechten van anderen (artikel 10 lid 2 EVRM). Van een beperking die bij de wet is voorzien is sprake, wanneer de door GSMedia c.s. en Vellema verrichte publicaties onrechtmatig worden geacht in de zin van artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek (BW). De beperking moet ook voldoen aan vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit.

4.3. De rechtbank neemt tot uitgangspunt dat de verspreiding en met nadruk óók de verdere verspreiding van overduidelijk tot de intieme privésfeer behorend, in meer of mindere mate seksueel getint althans “bloot”, foto- en/of videomateriaal in beginsel steeds onrechtmatig is jegens degene(n) die op dat materiaal te zien is (zijn) en waarvan redelijkerwijs niet anders kan worden verondersteld dan dat diegene(n) niet instemt (instemmen) met de betreffende verspreiding. Dat geldt zeker bij een filmpje als waar het hier om gaat, maar niet uitsluitend: ook de verspreiding van (bloot)materiaal van andere aard kan onder dit uitgangspunt worden geschaard. Voor zover hierop al uitzonderingen kunnen bestaan (hetgeen moeilijk voorstelbaar is), zal hierna blijken dat die in dit geval niet aanwezig zijn.

Handelingen van gedaagden onrechtmatig?

4.4. Vast staat dat Vellema noch GSMedia c.s. toestemming heeft gekregen van Paaij om het filmpje openbaar te maken en/of te verspreiden en/of daar naar te linken. Voor zover nodig merkt de rechtbank nog op dat die toestemming ook niet (impliciet) valt af te leiden uit het door Paaij mogelijk zelf via WhatsApp verspreiden van het filmpje (hetgeen zij overigens stelt niet te hebben gedaan). Voorts is niet (voldoende) betwist dat de privacybelangen van Paaij met de plaatsing van het filmpje op twitter en het linken daarnaar, zijn aangetast.

Vellema

4.5. Vellema heeft zich op het punt van de belangenafweging tussen zijn vrijheid van meningsuiting en de persoonlijke levenssfeer van Paaij aangesloten bij het verweer van GSMedia c.s. Verder heeft hij niets aangevoerd dat zou kunnen bijdragen aan de gedachte dat zijn vrijheid van meningsuiting in dit specifieke geval zwaarder weegt dan het belang van Paaij om gevrijwaard te worden van verspreiding van in de privésfeer gemaakte beelden.

GSMedia c.s.

4.6.1. Wat betreft GSMedia c.s. is het opmerkelijke vertrekpunt dat zij ook zelf expliciet heeft gesteld dat “publicatie (...) niet te rechtvaardigen is”. Zij voegt daaraan echter toe dat zij dat ook niet gedaan heeft: zij heeft zich immers beperkt tot het plaatsen van een embedded hyperlink, niet meer dan een verwijzing naar de echte openbare vindplaats dus. Dit verweer slaagt niet. Wat er ook zij van de onder juristen gevoerde (auteursrechtelijk getinte) debatten over de juridische kwalificering van hyperlinken, hier staat slechts één constatering voorop: het embedden van het filmpje heeft in de verschijningsvorm precies hetzelfde effect – en derhalve dezelfde nadelige gevolgen voor Paaij gehad – als het zelf door GSMedia c.s. online publiceren ervan. Er was gedurende enige tijd een still van het filmpje zichtbaar, voorzien van het “play”-symbool waarop de bezoeker van de site slechts hoefde te drukken om het filmpje af te spelen. De techniek daarachter is in het verband van de discussie over onrechtmatigheid niet interessant, want kan in ieder geval geen succesvol beroep op het ontbreken van eigen verantwoordelijkheid van GSMedia c.s. rechtvaardigen. De kern is dat GSMedia c.s. ten onrechte miskent dat zij door haar handelwijze aldus – mede in aanmerking genomen haar grote bereik – een faciliterende en zelfs aanjagende rol heeft vervuld. Dat het materiaal door de gemiddelde internetter mogelijk ook zelf op eenvoudige wijze gevonden had kunnen worden maakt dit niet anders, al was het maar

omdat niet gezegd is dat iedere al dan niet terloopse bezoeker van GeenStijl.nl ook actief naar dit soort materiaal op zoek zou zijn gegaan. En zelfs als dat wél zo zou zijn – de vraag waarom dan nog linken dringt zich overigens op – dan is ook daarmee nog niet gegeven dat het plaatsen van een link naar een filmpje als hier aan de orde niet onrechtmatig kan zijn.

4.6.2. GSMedia c.s. heeft verder aangevoerd dat zij niet meer heeft gedaan dan aanhaken bij een “onontkoombaar nieuwsfeit”, dat al groot was geworden voordat zij er voor het eerst aandacht aan besteedde. De aard en de inhoud van het – ruimschoots via WhatsApp reeds verspreide – filmpje was al bekend en er was al door tal van media op min of meer hypocriete wijze over bericht. Het was die hypocrisie – kort gezegd op neerkomend dat er enerzijds schande werd gesproken over het verspreiden van het filmpje en er anderzijds ook door gevestigde “serieuze” media gniffelend over werd gesproken – die GSMedia c.s. aan de orde wilde stellen. Iedereen wilde het filmpje zien en velen hadden het ook daadwerkelijk al gezien. “De schijnheiligheid ten top”. Haar belang om daarover haar mening te kunnen ventileren, kortom de vrijheid van meningsuiting (artikel 10 EVRM), dient in dit geval te prevaleren boven het belang van Paaij (artikel 8 EVRM), aldus steeds GSMedia c.s. (hoe dit betoog zich verdraagt met de gelijktijdig ingenomen stelling dat “publicatie (...) niet te rechtvaardigen is”, zie 4.6.1, laat de rechtbank verder maar in het midden).

4.6.3. Opvallend is dat in het betoog van GSMedia c.s. op dit punt de rol van Paaij niet aanwezig is; er wordt louter verwezen naar een geëtaleerde vorm van hypocrisie die – ook in de gekozen bewoordingen van GSMedia c.s. zelf – niet ziet op het gedrag van Paaij en waar zij ook niet verantwoordelijk voor kan worden gehouden. Kennelijk heeft een voorafgaande afweging met de belangen van Paaij destijds niet plaatsgevonden, althans daar is niets over gesteld. Dat had wel op de weg van GSMedia c.s. gelegen. Ook thans komt zij niet verder dan de stelling dat de persvrijheid hier prevaleert, omdat de kwestie al groot was voordat GSMedia c.s. er aandacht aan besteedde. Maar dat summiere argument volstaat niet, alleen al niet omdat het wederom voorbij gaat aan de belangen van Paaij. Over de voornoemde hypocrisie berichten staat GSMedia c.s. natuurlijk vrij. De keuze van de wijze waarop zij dat doet in beginsel ook. Het is niet aan de rechtbank om te oordelen of dat op journalistiek verantwoorde en/of smaakvolle wijze gebeurt. Maar journalistieke vrijheid is daar waar die de belangen van anderen raakt niet onbegrensd, ook niet als een embedded hyperlink raakt aan een “discussie” (beter hier: aanwezige ophef) die in de publieke belangstelling staat (het zogenoemde “debate of general interest”). Nu GSMedia c.s. op werkelijk geen enkele manier de rechtbank heeft kunnen overtuigen dat het aan de kaak stellen van de gewraakte hypocrisie – bij anderen(!) – óók het plaatsen van de embedded hyperlink naar het filmpje met Paaij rechtvaardigde, *in die zin dat de belangen van Paaij daarvoor moesten wijken*, is daarmee in dit geding komen vast te staan dat GSMedia c.s. op ontoelaatbare wijze een grens heeft overschreden. Dat Paaij een bekend persoon is, en mogelijk in het verleden in de openbaarheid in meer of mindere mate (seksueel) vrijgevochten gedrag heeft vertoond, maakt dit niet anders. Het is nog steeds aan haar zelf of en zo ja, in welke mate, zij haar intieme privésfeer – waarvan hier onbetwist sprake is – wil delen met het publiek, ook als zij die zelf laat filmen en zij mogelijk zelf betrokken is bij verspreiding in eigen gekozen – en dus beperkte – kring.

Burema en Tieskens

4.7.1. Paaij heeft ook vorderingen op twee werknemers van GS Media, Burema en Tieskens, in persoon ingesteld. Kort gezegd komt haar onderbouwing op dit punt er op neer dat deze twee redacteuren willens en wetens een flagrante inbreuk op de rechten van Paaij hebben gemaakt door zonder toestemming en sterker nog, ondanks nadrukkelijk verzoek dat niet te doen, te handelen zoals zij hebben gedaan. Ze hebben de feitelijke beslissing genomen om Paaij te belasteren. Bij een dergelijke schending is het niet langer toegestaan om je te verschuilen achter je werkgever, aldus Paaij.

4.7.2. Burema en Tieskens hebben hun raadsman slechts in algemene termen laten betogen dat persoonlijke aansprakelijkheid van redacteuren als zij niet aan de orde is. Het zou een ongewenst "chilling effect" hebben en zij zijn ook "niet in staat en niet bevoegd om het gevorderde uit te voeren". Ook wordt namens hen nog verwezen naar een tweetal recente uitspraken waarin persoonlijke aansprakelijkheid van redacteuren is afgewezen.

4.7.3. Aansprakelijkheid van redacteuren in dienstverband dient met terughoudendheid te worden toegepast, mede in verband met het "chilling effect". Burema en Tieskens zijn met het bovenstaande echter niet, althans onvoldoende ingegaan op datgene wat hen specifiek met betrekking tot hun handelen wordt verweten. Anders dan in de gevallen die aan de orde waren in de door hen gememoreerde uitspraken heeft Paaij immers wél specifieke argumenten met betrekking tot hun handelwijze aangedragen, die door hen, helaas ook ter zitting, onweersproken zijn gelaten. Het staat hen vrij om er voor te kiezen geen publieke verantwoording af te leggen, maar in dit specifieke geval leidt dat er toe dat bij gebreke van afdoende betwisting ook zij aansprakelijk kunnen worden gehouden voor de gevolgen van het plaatsen van de embedded hyperlink. Dat zij "niet in staat en niet bevoegd" zouden zijn eventuele veroordelingen op te volgen is niet ten opzichte van alle vorderingen van Paaij een juridisch steekhoudend verweer. Met betrekking tot de vordering onder II. is het dat mogelijk wel, maar daarover hierna meer.

Tussenconclusie

4.8. Uit het voorgaande volgt dat de voornoemde belangenafweging jegens alle gedaagden in het voordeel van Paaij uitvalt. De onrechtmatigheid van het handelen van Vellema onderscheidenlijk GS Media c.s. is daarmee gegeven. De door Paaij tevens ingeroepen bescherming op grond van het portretrecht (artikel 21 Auteurswet) en de Wet Bescherming Persoonsgegevens (thans de Algemene Verordening Gegevensbescherming) voegt aan het bovenstaande in dit geval niets toe, zodat die grondslagen geen behandeling behoeven. Hetzelfde geldt voor het door Paaij ingeroepen auteursrecht op het filmpje, waarvan bovendien niet is komen vast te staan dat zij dat auteursrecht heeft. De vereiste schriftelijke overdracht van auteursrecht heeft immers niet plaatsgevonden.

De vorderingen ieder afzonderlijk beschouwd

4.9. Thans is aan de orde of en zo ja, in welke mate, dat kan leiden tot toewijzing van het gevorderde.

Verklaring van recht (vordering onder I)

4.9.1. Deze vordering is, voor zover die ziet op de ongeoorloofde aantasting van de persoonlijke levenssfeer van Paaij, in na te melden vorm jegens alle gedaagden toewijsbaar.

Verwijdering artikelen omtrent het beeldmateriaal (vordering onder II)

4.9.2. Voor toewijzing van deze – overigens ook in het geheel niet gespecificeerde – vordering, die zich naar de rechtbank begrijpt alleen jegens GSMedia c.s. richt, is geen aanleiding. Dit alleen al niet omdat de onrechtmatigheid van “de artikelen”, los van de gewraakte embedded hyperlink die reeds is verwijderd, door Paaij niet aan de orde is gesteld. Hiervoor is reeds toegelicht dat het GSMedia c.s. bovendien vrijstond om over de kwestie – anders dan door het plaatsen van de embedded hyperlink naar het filmpje op GeenStijl.nl – te berichten. Paaij moet zich die berichten, de niet altijd even frisse “reaguursels” daaronder begrepen, laten welgevalen. Onrechtmatigheden die op dit punt een inperking van de vrijheid van meningsuiting zouden kunnen rechtvaardigen zijn niet gesteld.

Verbod openbaarmaking/ter beschikking stellen beeldmateriaal (vordering onder III)

4.9.3. Ook dit onderdeel van de eis moet worden afgewezen. Ook hier blinkt de vordering niet uit door nauwkeurige specificatie, hetgeen op zich al voldoende reden is voor afwijzing, maar bovendien is er onvoldoende aanleiding om te veronderstellen dat er nog een daadwerkelijke dreiging van de zijde van Vellema en/of GSMedia c.s. jegens Paaij bestaat als hier kennelijk door Paaij verondersteld.

Schadevergoeding (vordering onder IV.)

4.9.4. De gevorderde schadevergoeding dient uitgesplitst te worden naar gestelde materiële (door Paaij begroot op € 200.000,-) en immateriële schade (door haar begroot op € 250.000,-).

Materiële schadevergoeding

4.9.5. Wat betreft de gestelde materiële schade ontbreekt tegenover de betwisting door Vellema en GSMedia c.s. iedere vorm van serieus te nemen onderbouwing. Drie uiterst summiere emails (twee van Paaij's manager en één van Paaij zelf), niet voorzien van enige nadere documentatie, kunnen althans niet als zodanig beschouwd worden. Voor zover Paaij nog verwijst naar door haar echtgenoot en dochter geleden (materiële) schade geldt dat dezen niet in formele zin zijn betrokken bij deze procedure, zodat niet valt in te zien hoe Paaij hun beweerde schade met succes onder eigen naam kan vorderen. Tot slot geldt op dit punt dat voor verwijzing naar een schadestaatprocedure eveneens geen aanleiding is. Zelfs de lage drempel die voor dergelijke verwijzingen bestaat, wordt hier niet gehaald. Niet (voldoende) betwist is dat Paaij in de vier jaren voorafgaande aan deze kwestie geen commerciële opdrachten meer had, terwijl als dat anders was dat toch op eenvoudige wijze had kunnen worden aangetoond. Een en ander is des te opmerkelijker nu zij juist het mislopen van opdrachten als de kern van haar schade beschouwt. Hieraan verbindt de rechtbank dan ook de conclusie dat Paaij niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij ten gevolge van het handelen van Vellema en GSMedia c.s. daadwerkelijk enige materiële schade heeft

geleden, waarmee niet is voldaan aan het minimumvereiste voor de gevraagde verwijzing naar de schadestaatprocedure.

Immateriële schadevergoeding

4.9.6.1. Bij een onrechtmatige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer door een publicatie is de aanspraak op vergoeding van immateriële schade, wegens aantasting in de persoon, gegeven (Hoge Raad 4 oktober 2013, [ECLI:NL:HR:2013:851](#)). Dat geldt ook in een situatie van een embedded hyperlink, nu zoals hiervoor al is overwogen de (on)rechtmatigheid (en dus ook de eventuele gevolgen) daarvan niet anders wordt beoordeeld dan bij een “gewone” publicatie het geval is. Nu de belangenafweging tussen de artikelen 8 en 10 EVRM in het voordeel van Paaij is uitgevallen, gaat het alleen nog om vaststelling van de hoogte van het toe te wijzen bedrag. Daarbij geldt in deze zaak als uitgangspunt dat sprake is van een zeer ernstige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van Paaij, op indringende wijze en onder grove veronachtzaming van haar belangen. Door het plaatsen van de hashtag #Paay bij de tweet van Vellema alsmede door het vervolgens gedurende enige tijd embedded daarnaar linken door GeenStijl.nl, is de omvang van het bereikte publiek weliswaar niet exact vast te stellen, maar onmiskenbaar zeer groot geweest. De hashtag maakte het zoeken naar het filmpje wel heel erg makkelijk; de embedded link maakte dat ook dat (omvangrijke) deel van het publiek werd bereikt dat er géén tijdverdrijf van maakt om dit soort materiaal actief op internet op te zoeken. Een en ander zal Paaij, naar zij zelf ook onbetwist heeft gesteld, mogelijk nog jaren en wellicht voor altijd achtervolgen. Mede nu de aldus opgetreden schade niet op andere wijze, bijvoorbeeld door middel van een rectificatie, kan worden weggenomen, rechtvaardigt dit in beginsel een immateriële schadevergoeding van substantiële omvang.

4.9.6.2. Anderzijds kunnen Vellema en GSMedia c.s. ook weer niet aansprakelijk worden gehouden voor de volledige geleden (immateriële) schade. Integrale toerekening is niet aan de orde. Vast staat dat het filmpje reeds in zeer ruime mate werd gedeeld via in ieder geval WhatsApp, alsmede op Twitter (maar zonder de hashtag #Paay) en op zekere internetsites was te vinden op het moment dat Vellema en GSMedia c.s. tot hun onrechtmatig handelen overgingen. Voorts is er daaraan voorafgaand en ook daarna in de media ruime aandacht besteed aan het filmpje en ook aan de compromitterende aard ervan, al dan niet noodgedwongen ook door en/of namens Paaij zelf. In die zin is de thans hardnekkige associatie van Paaij met het filmpje en de specifieke aard ervan, niet louter een gevolg van het handelen van Vellema onderscheidenlijk GSMedia c.s. Wel kan aan Paaij weer worden toegegeven dat, als het gaat om het verbaal aandacht geven aan het filmpje, aldus een veel minder indringende associatie wordt gewekt dan de associatie die wordt veroorzaakt door het zien van bewegende beelden zoals gefaciliteerd door Vellema onderscheidenlijk GSMedia c.s. Het is louter die laatstbedoelde associatie die thans kan bijdragen aan de van Vellema en GSMedia c.s. gevorderde immateriële schadevergoeding, en anders dan Vellema en GSMedia c.s. menen is dat wel degelijk een rechtstreeks en af te zonderen gevolg van hun handelwijze.

4.9.6.3. Gelet op het voorgaande komt de rechtbank, alles afwegende, op een aan Vellema en GSMedia c.s. toe te rekenen bedrag aan immateriële schadevergoeding van € 30.000,-. Vellema en GSMedia c.s. zijn daarvoor hoofdelijk aansprakelijk, omdat hun gedragingen weliswaar niet helemaal gelijk zijn, maar het hier dezelfde schade betreft.

Afsluitende overwegingen

4.10. GSMedia c.s. en Vellema zullen als de in de kern van deze zaak in het ongelijk gestelde partijen in de kosten worden veroordeeld. Bij de begroting van die proceskosten aan de zijde van Paaij wordt aangesloten bij het uiteindelijk toegewezen bedrag. Voor een veroordeling in de daadwerkelijke advocaatkosten bestaat in dit geval geen wettelijke grondslag (geen misbruik van (proces)recht en artikel 1019h Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is niet van toepassing – ook niet indien de door Paaij gestelde schending van het portretrecht zou worden gevolgd), zodat het liquidatietarief wordt toegepast. De proceskosten aan de zijde van Paaij worden tot op heden dan ook begroot op:

- exploitkosten	€	328,56	(4 dagvaardingen)
- griffierecht		895,00	(geldend voor vordering minder dan € 100.000,-)
- salaris advocaat		<u>1.390,00</u>	(2 punten tarief III (geldelijk belang tot € 40.000,-))
Totaal	€	2.613,56	

4.11 De door Paaij gevorderde buitengerechtelijke kosten zijn niet toewijsbaar. Paaij heeft niets gesteld over door haar gemaakte buitengerechtelijke kosten. In geval van een betalingsverplichting uit onrechtmatige daad als hier aan de orde, is dat vereist om tot toewijzing van de vordering tot vergoeding van buitengerechtelijke kosten te komen.

4.12 Tot slot zijn de nakosten toewijsbaar op de wijze als in de beslissing vermeld.

5. De beslissing

De rechtbank

5.1. verklaart voor recht dat Vellema onrechtmatig heeft gehandeld jegens Paaij door het filmpje met toevoeging van de hashtag '#Paay' middels een openbare tweet op zijn openbaar Twitter-account te plaatsen,

5.2. verklaart voor recht dat GSMedia c.s. onrechtmatig heeft gehandeld jegens Paaij door het plaatsen op de website GeenStijl.nl van een embedded link naar de openbare tweet van Vellema,

5.3. veroordeelt GSMedia c.s. en Vellema hoofdelijk tot betaling aan Paaij van een bedrag van € 30.000,- (zegge: dertigduizend euro) ter zake immateriële schadevergoeding,

5.4. veroordeelt GSMedia c.s. en Vellema hoofdelijk in de proceskosten aan de zijde van Paaij tot op heden begroot op € 2.613,56,

5.5. veroordeelt GSMedia c.s. en Vellema hoofdelijk in de na dit vonnis aan de zijde van Paaij ontstane nakosten, begroot op € 157,- aan salaris advocaat, te vermeerderen, onder de voorwaarde dat betekening van de uitspraak heeft plaatsgevonden en de veroordeelde niet binnen veertien dagen na aanschrijving aan het vonnis heeft voldaan, met een bedrag van € 82,- aan salaris advocaat en de exploitkosten van betekening van de uitspraak, te

vermeerderen met de wettelijke rente als bedoeld in artikel 6:119 BW vanaf veertien dagen na de bedoelde aanschrijving tot de dag der algehele voldoening,

5.6. verklaart de beslissingen onder 5.3 tot en met 5.5 uitvoerbaar bij voorraad,

5.7. wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. J. Thomas, rechter, bijgestaan door mr. R. Verloo, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 25 juli 2018.

VOOR AFSCHRIFT CONFORM
De griffier van de
Rechtbank Amsterdam